

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Monjos i poetes: tornar al lloc on encara hi ha vida

Estils

TÉ MÀSCARES, DÉU? *Mitologia* oriental és el segon dels quatre volums de Joseph Campbell per poder entendre el sentit mític del món i aprofundir en la història espiritual de la humanitat.

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

“Molts musulmans em consideren un venut”

Tareq Oubrou, el popular imam de Bordeus, explica el seu periple, des del fonamentalisme a rebre amenaces

De què serveix pregonar als altres allò que un mateix no està disposat a fer? La pràctica, i no les paraules, són la font de l'ensenyament. No es tracta de descartar la paraula, sinó de veure-la encarnada, feta acció. Aquesta és la història de Tareq Oubrou (Marroc, 1959), el popular imam de Bordeus i un dels màxims representants de l'anomenat “islam republicà” -que no entra en contradicció amb la legalitat francesa- després de molts anys militant al costat del fonamentalisme que més s'hi oposa.

Quan l'escoltem dir que “l'Alcorà no busca inhibir el pensament ni limitar la voluntat iniciàtica espiritual, sinó al contrari, és un trempolí, un punt de partida, una invitació a caminar”, quan assegura que la recerca mai s'atura i que som subjectes inacabats, en procés sempre, les seves paraules -que en molts d'altres són mer discurs-, esdevenen la descripció fidel d'un trajecte personal marcat per aquest camí. Un camí, polèmic i gens plàcid. “He hagut

Figura destacada
Oubrou és un dels màxims representants de l'anomenat islam republicà

de pensar contra mi mateix amb violència intel·lectual i gran esforç. El món i l'experiència m'ha fet canviar per sortir d'una bombolla, d'un grup, d'una mesquita en concret... Cal traspasar els murs per viure al món”. El preu? “Tot i que entre els meus col·legues imams, amb un cert nivell intel·lectual, entenen la complexitat dels meus arguments, molts musulmans em consideren un venut”. De fet, l'any passat el mateix Estat Islàmic el va declarar apòstata i digne de ser assassinat. No és la primera vegada que l'amenaçen de mort. Poc després de conèixer el dictat terrorista, Oubrou va declarar a la premsa francesa: “No tinc por, sóc un home de fe. Vull continuar lliure i si acceptés la protecció policial donaria la raó als meus detractors, que em volen fer passar per un titella del poder. Intimament, a més, no crec que pertorqui als homes protegir-me”.

Primers passos enclaustrat

Emigrat als 19 anys des del seu Marroc natal a Bordeus per continuar els estudis, aquell jove d'acció es va implicar ràpidament amb el sector més conservador i fonamentalista (proper al moviment dels Germans Musulmans), on va combinar l'aprofundiment de l'estudi de la teologia medieval islàmica amb una activitat associativa i comunitària per tot l'Hexàgon. Van ser uns temps de creure en un islam reclòs en ell mateix, del qual, anys després, va aconseguir sortir-ne sense per ai-

Tareq Oubrou entrevistat al programa 'Faut pas croire', de la cadena suïssa RTS, el passat 23 de setembre. RTS

xò renegar de la seva fe ni de la seva implicació social. Tot el contrari. “Provinc d'un àmbit conservador i no me n'amago, però amb els anys m'he questionat moltes coses. La realitat i els fets et fan llegir els textos sagrats, és el que anomeno l'hermenèutica aplicada o bé l'epistemologia de la realitat. És a partir de la realitat que formalitzes una doctrina d'interpretació del text. Vaig poder trencar amb les cadenes tan fortes del dret canònic medieval. Estem en permanent construcció, i per a mi, l'islam, avui, ha de poder parlar a l'home contemporani. L'islam s'ha d'alliberar de la seva història i de la seva formalització medi-

eval que domina encara el pensament teològic i canònic. No es tracta d'eliminar-ho tot, però sí d'actualitzar-ho”.

Una actualització que no passa per una edulcoració, extraient-ne la substància per quedar-se amb certs ritus més propers a la cultura que al culte, sinó per aprofundir en la consciència, lluny del simplisme que ens porta a l'aberració. “Molts musulmans -declara Oubrou- creuen que l'Alcorà, l'islam en general, els donarà totes les respostes. Però aquesta no és la voluntat ni la intenció alcorànica, on se'ns convida a fer un esforç intel·lectual, a reflexionar. No és una revelació

que desveli gratuïtament el misteri, cal fer aquest esforç d'extracció”. I afegeix: “Molts musulmans estan immersos en la passivitat i el consumisme, i pensen que n'hi ha prou en tocar el botó de l'ordinador alcorànic per obtenir una resposta divina, però les coses no funcionen així. La simplicitat no té res a veure amb el simplisme. Necessitem urgentment sortir de la frustració i trobar el sentit comú, fins i tot abans d'agafar l'Alcorà. El problema és pensar-se que és Déu qui parla quan en realitat som nosaltres que el fem parlar. Però perquè la nostra paraula sigui una prolongació de la paraula divina cal que fem primer una ablució intel·lectual i moral per rebre aquesta paraula de vida i no de mort, d'alleujament i no de barbàrie. No pots fer-li dir al text qualsevol cosa, i sense moralitat, sentit comú i espiritualitat pots convertir un text que vol la transcendència de l'ésser humà en una barbaritat. Per això avui dia assistim a un accés al text salvatge, caòtic, sense mesura, sense instruments lingüístics, escripturals ni teològics, un text amb una concentració semàntica i lingüística i

Amenaçat

L'Estat Islàmic el va declarar apòstata i digne de ser assassinat

d'una complexitat evident, al mateix temps que conté principis simples justament per permetre construir una interacció amb aquesta revelació dins de la pròpia cultura i història. Però avui hi ha una aculturació i una apropiació del text que treu a la gent de la seva cultura per fer-li viure una islamització fora de la realitat. Per això el rept actual és com tornar a restablir la cultura. Per a mi aquesta noció de cultura és molt important. Sense cultura no hi pot haver transmissió”, assegura.

Els drets de la dona

És també autor de diversos llibres en francès, l'últim dels quals és *La féministe et l'imam*, co-escrit amb Marie-Françoise Colombani i publicat fa pocs mesos, on Oubrou parla obertament de la igualtat, per exemple en la polèmica del vel on afirma que “no hi ha una raó formal que obligui a la dona a cobrir-se els cabells. Una dona sense vel pot ser més piadosa que amb ell, no té res a veure. El vel no et converteix en creient”. També es mostra partidari de que les dones també puguin exercir d'imams: “Tinc dues filles, i si volguessin ser imams no els ho impediria, per a mi és una qüestió de competència, no de gènere”. Paraules i més paraules que han d'acompanyar-se sempre de l'acció, com ell mateix conclou: “Podem tenir mil llibres que sostinguin això, però si no treballem per canviar la realitat aquestes reivindicacions no van enlloc”. —

OPINIÓ

Tribut a Fàtima Mernissi

EULÀLIA FANAR

INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

El 30 de novembre d'ara fa dos anys va morir la nostra estimada i sempre respectada pensadora marroquí Fàtima Mernissi. Com a reputada intel·lectual pertanyia a l'elit del seu país, però això no va fer que es reclogués, tot el contrari. Sovint s'inspira en el testimoni de les dones silenciades i analfabetes, però que conserven ben a dins l'espiritualitat i la força d'un islam menys ideològic i, per això, més pur, l'islam dels oprimits i oprimides. Per exemple Mina, una teixidora de catifes a qui, després de deu anys, van acomiadar de la fàbrica al patir un accident laboral. Mernissi transcriu el que li va dir Mina: “Mira Fàtima, perquè tinguis estudis i jo sigui analfabeta no tens perquè tractar-me com a una idiota. Em dius que vagi a l'inspector de treball, com si jo no hi hagués pensat! I jo et dic: Al·làh és el meu defensor, és el meu sindicat i el meu inspector de treball!”. Davant d'aquest estament, Mernissi n'extreu una reflexió molt interessant:

Mernissi s'inspirava en les dones silenciades i analfabetes però que conserven l'espiritualitat i la força d'un islam menys ideològic

“Aquí és on l'Islam exerceix un paper clau en la recerca, tan important, de la dignitat. Tenir a Déu per defensor, quan el patró, el sindicat i l'inspector de treball violen els teus drets no canvia gran cosa a curt termini. Però la treballadora acomiadada i humiliada pot penetrar en el gran palau que mai tanca les seves portes: el del capital simbòlic. L'han acomiadada de la fàbrica sense diners i sense drets, però no l'han despullada de la seva humanitat, pot entaular el diàleg amb el cel i el seu senyor. Déu no l'aliena, com ens diu el marxisme. En tot cas l'aliena menys que els Estats totalitaris que canten el socialisme i la dictadura del proletariat. Déu li dona, almenys, conceptes eficaços per expressar el seu dolor”. Gràcies, Fàtima, per les teves idees, el teu tarannà i la teva lucidesa que encara bateguen. —

FIRMA FOTO

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

Títolasdjfh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Títolasdjfh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tinci-

dunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Maecenas suscipit feugiat lli, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet ris velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condimen. —